

KÄSITÖÖ JA KODUNDUSE AINEKAVA

põhikooli 8. klassile

1. Õpieesmärgid

8 klassis käsitöö ja kodunduse õppeainega taotletakse, et õpilane:

1. tunneb rõõmu üksi ja koos teistega töötegemisest ning mõistab töö- ja koostööoskuste olulisust igapäeva- ja tulevases tööelus;
2. arutleb töö ja tehnoloogia muutumise üle;
3. teeb teoks oma loomingulised ideed, kasutades sobivaid tehnikaid ja materjale;
4. kasutab loovülesannete täitmiseks materjali kogudes nüüdisaegseid teabevahendeid ning ainekirjandust;
5. tunneb ja väärtustab rahvaste kultuuripärandit, omab ülevaadet valdkonnaga seotud ametitest minevikus ja kaasajal;
6. arutleb moe muutumise üle;
7. valib sobivaid rõivaid, lähtudes nende materjalist, otstarbest, löikest, stiilist ja enda figuurist;
8. märkab originaalseid ja leidlikke lahendusi esemete ning rõivaste disainis;
9. kavandab isikupäraseid esemeid;
10. tunneb peamisi eesti rahvuslikke käsitöötavasid;
11. kasutab inspiratsiooniallikana etnograafilisi esemeid;
12. väärtustab rahvaste kultuuripärandit.
13. analüüsib toiduainete toiteväärtust, hindab nende kvaliteeti, tunneb toidu erinevaid säilitusviise ning riknemisega seotud riskitegureid;
14. analüüsib menüü tervislikkust ning koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü;
15. teab toidu valmistamisel toimuvaid muutusi ning oskab neid teadmisi rakendada;
16. teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
17. töötab meeskonnas ja tajub oma võimeid ühistöös;
18. lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
19. tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana;
20. väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri ning teadvustab oma kohta mitmekultuurilises maailmas

2. Õppesisu

Käsitöö teemad 32t.

2.1 Sssejuhatuse 1 tund

2.2 Rahvakunst Kudumine 2 tundi

Kudumine, heegeldamine ja tikkimine eesti rahvakunstis. Rahvarõivad. Eesti etnograafiline ornament tänapäevase rõivastuse ja esemelise keskkonna kujundamisel.

2.3 Heegeldamine 8 tundi

Tutvumine heegelt tehnika loominguliste võimalustega

2.4 Disain ja kavandamine 3t tundi

Moelooming. Komplektide ja kollektsioonide koostamise põhimõtted. Moe, isikupära ja proportsiooni põhimõtete arvestamine kavandades. Sobivate lisandite valik stiili kujundades. Ideekavand selle vormistamine.

2.5 Õmblemine 18t

Kanga kuumniiske töötlemine. Rõivaeseme õmblemine. Mõõtude võtmine, rõiva suurusnumbri määramine, lõikelehe kasutamine ja lõigete paigutamine riidele. Valitud rõivaeseme õmblemiseks sobivate tehnoloogiliste võtete kasutamine. Õmblustöö viimistlemine.

2.6 Kodundus 16 t.

Internetipõhised tervisliku toitumise keskkonnad. Toitumisteave medias – analüüs ja hinnangud. Eestlaste toit läbi aegade. Eri rahvaste toitumistraditsioonid ja toiduvalikut mõjutavad tegurid (asukoht, usk jm). Mikroorganismid toidus. Toiduainete riknemise põhjused. Hügieeninõuded toiduainete säilitamise korral. Toidu valmistamine: kergitusained ja tainatooted, vormiroad ja vokitoidud, rahvustoidud.

Etiket: koosviibimiste korraldamine, kutse ja kingitused, ideede ja võimaluste leidmine erinevate peolaudade kujundamiseks.

Kodu korrashoid: puhastusvahendid, nende omadused ja ohutus. Suurpuhastus.

Tarbijakasvatus. Märgistused toodetel, ostuotsuste mõjutamine, reklaami mõju, Teadlik säästlik majandamine.

2.9 Projektõpe 14 t.

Projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitöid võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülikooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste ettevõtmistega “Tuunime T-särki” rõivastus kui ajastu vaimu peegeldaja – sotsiaalsed märksüsteemid; moelooming; nüüdisaegsed tehnoloogilised võimalused ning uudsed võtted rõivaste valmistamisel.

Ülevaade moe ajaloo, erinevate tehnikate tutvustus (masintikand, pakutrükk, foto siirdamine, niidigraafika jm), ideede otsimine.

3. Õpitulemused.

8. klassi õpilane:

- 1.otsib ülesannete täitmisel abi nüüdisaegsest teabelevist;
- 2.kirjeldab keemiliste kiudainete põhiomadusi, kasutusalasid ning hooldustingimusi;
- 3.võrdleb materjalide valikul nende mõju tervisele,
- 4.kombineerib oma töös erinevaid materjale;
- 5.arutleb moe muutumise üle;
- 6.valib sobivaid rõivaid, lähtudes nende materjalist, otstarbest, lõikest, stiilist ja enda figuurist;
- 7.märkab originaalseid ja leidlikke lahendusi esemete ning rõivaste disainis;
- 8.kavandab isikupäraseid esemeid;
- 9.tunneb peamisi eesti rahvuslikke käsitöötavasid;
- 10.leiab loovaid võimalusi kasutada õpitud käsitöötasemeid.
- 11.valib tööeseme valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid, tehnikaid ning viimistlusvõtteid.
- 21.teab toiduainete kuumtöötlemise viise.

- 22.teab toidu valmistamisel toimuvaid muutusi ning oskab neid teadmisi rakendada.
- 23.valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi.
- 24.arvestab rühmaülesandeid täites kaasõpilaste arvamusi ja hinnanguid.
- 25.tunneb peamisi maitseaineid ja roogade maitsestamise võimalusi.
- 26.valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi
- 27.teab mitmekülgse toiduvaliku tähtsust oma tervisele ning põhiliste makro- ja mikrotoitainete vajalikkust ja allikaid.
- 28.analüüsib toiduainete toiteväärtust ja hindab nende kvaliteeti.
- 29.analüüsib menüü tervislikkust, koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü.
- 30.arvestab rühmaülesannete täitmisel kaasõpilaste arvamuste ja hinnangutega.
- 31.kasutab menüüid koostades ainekirjandust ja teabeallikaid.
- 32.kalkuleerib toidu maksumu

4. Hindamine

- Kujundav
- Jooksev
- Kokkuvõttev (veerand, aasta)

Jooksva hindamise puhul õpilasel peab olema mitte vähem kui 3 jookvat hinnet, mille alusel moodustab veerandi lõplik hinne.

Jooksev hindamine sisaldab:

1. kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);

2. valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste kasutamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);

3. töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust/kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);

4 õpilase arengut, püüdlikkust, kodukorra täitmist.

Aastahinne tuleneb nelja veerandi koondhindest.

Hinne	KÄSITÖÖ
5	<p>Kavandamine ja planeerimine - omapärased ja esteetiliselt nauditavad lahendused kavandis; arvestatakse materjale, tehnoloogiat, tööaega; arvestatakse oma vilumustaset.</p> <p>Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - oskab töövahendeid kasutada; oskab oma tööd kriitiliselt jälgida; töö sooritamine on õige, korrektne, puhas ja viimistletud.</p> <p>Tulemus - töö terviklik sooritamine on laitmatu</p>
4	<p>Kavandamine ja planeerimine - kavand on üsna tavaline, kuid valmis idee rakendatakse oma töös omapäraselt; ei arvestata täielikult materjali, tehnoloogiat, töökulu; ei arvestata täielikult oma vilumustaset.</p> <p>Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - suudab tegevusplaane jälgida; töövahendite kasutamisel väikene ebakindlus; esineb väikeseid puudujääke töö sooritamisel.</p> <p>Tulemus - töö sooritamises on väikesed puudused, mis ei mõjuta töö tervikpilti</p>
3	<p>Kavandamine ja planeerimine - kavand stereotüüpne, omapära puudub; ei arvestata materjali, tehnoloogiat, tööaega – need takistavad kavandi teostust; ei arvestata oma vilumustaset – vilumustase pole töö teostamiseks piisav.</p> <p>Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - teadmiste rakendamine töös kõrvalise abiga; töö sooritamises esineb suuremaid eksimusi; vilets kvaliteet.</p> <p>Tulemus - töö soorituse vilets kvaliteet mõjutab töö tervikpilti.</p>
2	töö nõrk sooritustase teeb töö esteetiliselt ebarahuldavaks
1	<p>Kavandamine ja planeerimine - töö õigeaegselt esitamata; puuduvad töövahendid tunnis; ei tööta tunnis kaasa; kodune töö tegemata.</p> <p>Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - töö õigeaegselt esitamata; puuduvad töövahendid tunnis; ei tööta tunnis kaasa.</p>
Hinne	KODUNDUS
5	tuleb iseseisvalt toime antud korralduste täitmisega; oskab kasutada töövahendeid otstarbekalt ja eesmärgipäraselt; hoiab puhtust töö tegemisel.
4	vajab üksikutel kordadel abi antud korralduste täitmiseks; oskab kasutada töövahendeid eesmärgipäraselt; enamasti hoiab puhtust töö tegemisel.
3	vajab tihti abi antud korralduste täitmiseks; ei oska töövahendeid eesmärgipäraselt ja otstarbekalt kasutada; pole hoolas töö tegemisel.
2	ei oska töövahendeid eesmärgipäraselt ja otstarbekalt kasutada; pole hoolas töö tegemisel; ei tööta tunnis kaasa.

5. Õppekirjandus:

1. “ Kudumine “ Anu Pink, Saara Kirjastus 2002a.
2. “ Heegeldamine “ Anu Pink, Saara Kirjastus 2004a.
3. “ Õmblemine “Anu Pink, Saara Kirjastus 2003a.
4. “ Tikkimine Väike rahvarõivaõpetus “Anu Pink, Saara Kirjastus 2005a.
5. „ Tikkimine „ Liia Laanpere, Heeli Raidla, Tallinn „, Valgus” 1989a.
6. „ Kodundus IV – VI klass” Lea Laus, Kaie Mei, Kaie Pappel, Aino Põdra, Tallinn, Koolibri 1998a.
7. „, Kodundus VII – IX klass” Lea Laus, Kaie Mei, Kaie Pappel, Aino Põdra, Tallinn „, Koolibri”.2002a.

6. Õppevahendid:

- 1.arvuti;
- 2.multimeedia presentation;
- 3.mõistekaardid,
4. lootomäng;
- 5.õmblusmasinad;
- 6.triikraud;
- 7.kärid;
- 8.pliit;
- 9.pootid;
- 10.pannid;